

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 2 lutego 2011 r.

**Pani
Beata Hadasik
Indywidualna Praktyka
Położnej
ul. Daszyńskiego 66
47-150 Lichynia**

P/10/144
LOP-4101-11-02/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu skontrolowała działalność Indywidualnej Praktyki Położnej Beaty Hadasik², w zakresie realizacji zadań położnych podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2009-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym przez Panią w dniu 30 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Praktyki w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² dalej: Praktyka

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. NIK ocenia negatywnie działalność Praktyki w zakresie spełniania wymogów formalno-prawnych dla udzielania świadczeń położnej podstawowej opieki zdrowotnej³, w tym odpowiednich warunków lokalowych i wyposażenia.

Praktyka prowadzona była w formie Indywidualnej Praktyki Położnej, która stosownie do wymogów art. 25 a ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej*⁴ była wpisana do właściwego rejestru prowadzonego przez Opolską Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Opolu. Świadczenia położnej udzielane były przez Beatę Hadasik⁵ posiadającą prawo wykonywania zawodu położnej i wymagane kwalifikacje, na podstawie umów zawartych z Oddziałem NFZ.

Położna wypełniając wymóg określony w art. 136 b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*⁶ zawarła w kwocie wymaganej ww. ustawą polisę ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej.

Według stanu na koniec czerwca 2010 r. Położna posiadała 5 477 deklaracji pacjentów, z tego 125 pacjentów stanowiła populacja zgłoszonych noworodków. W I półroczu 2010 r. Położna w ramach wykonanych i rozliczonych z Opolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia⁷ deklaracji i świadczeń otrzymała wynagrodzenie w kwocie: 55 551,06 zł, z czego: 36 18 756 zł w ramach stawki kapitałowej i 18 756 zł za 706 świadczeń dodatkowych (4 526 zł za 146 wizyt w edukacji przedporodowej, 13 780 zł za 530 wizyt patronażowych i 450 zł za 30 wizyt opieki pooperacyjnej).

Praktyka nie spełniała natomiast wymogów formalno-prawnych dla realizacji świadczeń położnej poz w następującym zakresie:

- gabinetu położnej, z uwagi na jego brak, pomimo że Położna była zobowiązana do udzielania świadczeń ambulatoryjnych w miejscu udzielania świadczeń oraz poprzez wizyty ambulatoryjne zgodnie z § 21 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ z dnia 3 listopada 2009 r. i zawartej z Oddziałem NFZ umowy. Pod wskazanym w ww. umowie adresem gabinetu mieściło się biuro Położnej. Natomiast umowa użyczenia z 10 grudnia 2008 r. zawarta z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Med.-Ujazd dotyczyła korzystania przez Położną jedynie z gabinetu zabiegowego, który był równocześnie gabinetem

³ dalej: położna poz

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217 ze zm.

⁵ dalej: Położna

⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁷ Oddział NFZ

zabiegowym lekarza poz;

- wyposażenia gabinetu, z uwagi na brak wyposażenia wymienionego w pkt 3.3. załącznika nr 3a do zarządzenia Prezesa NFZ Nr 72/2009/DSOZ z dnia 3 listopada 2009 r. oraz części III załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w *sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej*⁸.

Położna udzielała świadczeń wyłącznie poprzez wizyty w domu pacjenta, na które jeździła wyposażona w neseser położnej wyposażony stosownie do wymogów określonych w załączniku nr 3a do zarządzenia nr 72/2009/DSOZ Prezesa NFZ.

2. NIK ocenia pozytywnie działalność Praktyki w zakresie organizacji pracy i dostępności pacjentów do świadczeń oferowanych w formie wizyt udzielanych przez Położną, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie braku dostępności do świadczeń ambulatoryjnych z uwagi na brak gabinetu położnej.

Położna nie wypełniła obowiązku zamieszczenia stosownych informacji na zewnątrz i wewnątrz budynku w miejscu udzielania świadczeń wskazanym w umowie z Oddziałem NFZ i w miejscu użyczania gabinetu zabiegowego, co stanowiło naruszenie § 11 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w *sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej*⁹.

W dniu rozpoczęcia kontroli NIK Położna nie była dostępna pod wskazanym w umowie adresem. Harmonogram przyjęty przez Oddział NFZ określał godziny pracy Położnej w przedziale od 8.00 do 18.00 bez uwzględnienia pracy w gabinecie.

W trakcie trwania kontroli NIK żaden pacjent nie skorzystał ze świadczeń ambulatoryjnych. Położna zeznała, że w 2010 r. nie przyjmowała pacjentów ambulatoryjnie.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród zadeklarowanych do Położnej pacjentów wskazują na brak wiedzy pacjentów o możliwości korzystania ze świadczeń ambulatoryjnych, w tym świadczeń innych niż wizyty patronażowe.

Według stanu na dzień zakończenia kontroli NIK, Położna podjęła działania zmierzające do utworzenia i zarejestrowania gabinetu położnej w nowym miejscu, wynajmując lokal od Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MEDICA s.c. w Leśnicy. Ponadto w portalu potencjału personelu Oddziału NFZ w dniu 24 listopada 2010 r. Położna dokonała wpisu o zmianie harmonogramu, uwzględniając godziny pracy w gabinecie w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 18.00.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1139 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2008 r. Nr 81, poz. 484

3. NIK ocenia pozytywnie działalność Praktyki w zakresie prawidłowości prowadzenia dokumentacji medycznej, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Położna prowadziła dokumentację medyczną wewnętrzną i zewnętrzną zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2003 r. w *sprawie rodzajów indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta (...)*¹⁰, tj.: kartę indywidualnej pielęgnacji, kartę wizyty patronażowej za wyjątkiem karty wywiadu środowiskowo-rodzinnego noworodka, której w dokumentacji medycznej wewnętrznej nie było, ponieważ stosownie do wyjaśnień Położnej zostały przekazane innemu świadczeniodawcy.

Brak kopii ww. kart wywiadu środowiskowego i wpisów o ich przekazaniu innemu podmiotowi było działaniem sprzecznym z zasadami udostępniania dokumentacji medycznej określonymi w § 7 i § 14 ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W wyniku badania dokumentacji medycznej w zakresie kompletności wymaganych wpisów dokonywanych przez Położną, przeprowadzonego przez powołanego przez NIK specjalistę z Oddziału NFZ stwierdzono, iż była ona prowadzona czytelnie. Posiadała prawie większość wymaganych danych. Wyjątek stanowiły braki podpisów Położnej przy dokonywanych przez nią wpisach, co było niezgodne z wymogiem § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia MZ, zgodnie z którym *każdy wpis do dokumentacji musi być opatrzony datą wpisu oraz podpisem położnej* oraz informacji o numerze prawa wykonywania zawodu Położnej, stosownie do wymogu określonego w § 9 ww. rozporządzenia (stanowiło to 76% objętej badanej dokumentacji).

Ponadto Położna nie zachowała należytej staranności w zakresie obowiązku właściwego zabezpieczenia przechowywanej dokumentacji medycznej w sposób zapewniający jej poufność. Prowadzona przez Położną dokumentacja nie była zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych oraz przed zniszczeniem lub zgubieniem jak tego wymaga § 11 ww. rozporządzenia. Deklaracje złożone do Położnej przechowywane były w sposób nieuporządkowany, tj. wbrew wymogom § 11 ust. 2, zgodnie z którym *przechowywana dokumentacja jest katalogowana w sposób umożliwiający szybkie z niej korzystanie*.

W trakcie kontroli NIK Położna dokonała czynności zabezpieczających miejsce przechowywania dokumentacji i podjęła działania w celu uporządkowania deklaracji wyboru do Położnej.

¹⁰ Dz. U. z 2003 r. Nr 147, poz. 1437 w *sprawie rodzajów indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta, sposobu jej prowadzenia i przechowywania oraz szczegółowych warunków jej udostępniania przez pielęgniarkę, położną udzielającą świadczeń zdrowotnych*.

4. NIK ocenia pozytywnie wykonywanie świadczeń przez Położną w I półroczu 2010 r., która zapewniła ich właściwą jakość, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących braku zgodności rozliczania wizyty w edukacji przedporodowej z wymogami umowy zawartej z Oddziałem NFZ.

Położna w I półroczu 2010 r. prawidłowo wykonała i rozliczyła z Oddziałem NFZ 27 świadczeń opieki pooperacyjnej u 13 pacjentek. Świadczenia wykonane zostały na podstawie skierowania od lekarza, (o którym mowa w § 12 ust. 10 pkt 1 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ) i rozliczone zgodnie z § 19 ust. 5 ww. zarządzenia Prezesa NFZ. Pacjentki objęte były opieką od momentu wypisu ze szpitala do całkowitego zagojenia się rany pooperacyjnej.

Pierwsze wizyty patronażowe przeprowadzone zostały przez Położną niezwłocznie po wypisaniu ze Szpitala lub po zgłoszeniu do Położnej dziecka. Natomiast przypadki wykonania wizyty po upływie 48 godzin od opuszczenia szpitala przez dziecko, wynikały z przyczyn niezależnych od Położnej. Powyższe ustalono na podstawie odnotowanej w dokumentacji medycznej daty wypisu ze szpitala, ponieważ Położna nie prowadziła książki/rejestru przyjęć/zgłoszeń pacjentek do przeprowadzenia pierwszej wizyty patronażowej, co skutkowało brakiem możliwości sprawdzenia daty i godziny zgłoszenia pacjenta do Położnej.

Zgodnie z § 19 ust. 4 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ, we wszystkich 31 dokumentacjach medycznych, w których odnotowano przeprowadzenie wizyty patronażowej w czerwcu 2010 r. (łącznie 95 wizyt) Położna dopełniła obowiązku udzielenia w przeciągu 2 miesięcy po 6 wizyt patronażowych u każdego noworodka oraz we wszystkich tych 95 przypadkach przestrzegała wymogu pisemnego potwierdzenia przez pacjenta przeprowadzenia wizyty patronażowej, wynikającego z § 19 ust. 6 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ ze zm.

Świadczenia profilaktyki przedporodowej edukacyjnej stosownie do zarządzenia Prezesa NFZ udzielane były przez Położną pacjentkom po ukończeniu 26 tygodnia ciąży i z częstotliwością nie większą niż 2 razy w tygodniu. Jednakże Położna nie prowadziła w dokumentacji medycznej planu edukacji przedporodowej, co stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z § 19 ust. 3 zarządzenia Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ.

Zastrzeżenia NIK budzi rozliczenie z Oddziałem NFZ 15 wizyt w edukacji przedporodowej (w 9 z 16 dokumentacji medycznej objętej badaniem) na łączną kwotę 465 zł. Wizyty te zostały rozliczone i zapłacone przez Oddział NFZ, pomimo że pacjentki nie potwierdziły w dokumentacji medycznej ich wykonania, co było niezgodne z § 10 ust. 1 pkt 3 zarządzenia

Prezesa NFZ nr 72/2009/DSOZ, zgodnie z którym *podstawą rozliczenia świadczenia dodatkowo płatnego (poza stawką kapitatcyjną) jest potwierdzenie wykonania świadczenia przez świadczeniobiorcę.*

Jakość udzielanych przez Położną świadczeń oceniana była (w badaniu ankietowym) przez 52 pacjentki, z których 18 oceniło ją w stopniu bardzo dobrym, 11 w stopniu dobrym, pozostałe pacjentki nie wyraziły zdania w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej.**
- 2. Weryfikację 15 świadczeń w edukacji przedporodowej rozliczonych z Oddziałem NFZ.,**
- 3. Zapewnienie dostępności do świadczeń ambulatoryjnych położnej oraz właściwe oznaczenie wewnętrzne i zewnętrzne miejsca ich wykonywania.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.